

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 13C/55/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422201673
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Garaj
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2022:4422201673.1

Uznesenie

Okresný súd Nové Zámky v právnej veci navrhovateľa: J. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., J. Y. XX, zast. JUDr. Anna Kohajdová, advokát, Nové Zámky, Forgáčova bašta 7, IČO: 42 209 625, proti odporcovi: C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., J. Y. XXX, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd u k l a d á odporcovi, aby sa nepribližoval k navrhovateľovi na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov.
- II. Súd p r i z n á v a navrhovateľovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa svojím návrhom voči odporcovi domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým súd zakáže odporcovi priblížiť sa k navrhovateľovi na vzdialenosť menšiu než 10 metrov. Svoj návrh odôvodnil tým, že odporca bol trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky XT/XX/XXXXzo 7.4.2022 uznaný vinným z trestného činu nebezpečného vyhrážania, ktorého sa dopustil tým, že sa dňa 1.12.2021 v dome navrhovateľa s nožom v ruke vyhrážal navrhovateľovi zabitím a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody a nariadené protialkoholické liečenie.

2. Zo spisu Okresného súdu Nové Zámky 2T/15/2022 súd zistil, že tvrdenia navrhovateľa uvedené vyššie sú pravdivé a tiež to, že odporca bol dňa 7.4.2022 prepustený z výkonu väzby.

3. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 2 písmeno h) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

5. Podľa Čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

6. Podľa Čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

7. Podľa § 329 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

8. Predbežné opatrenia (rovnako ako neodkladné opatrenia podľa CSP) umožňuje rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu v záujme rýchlej a účinnej ochrany práv a oprávnených záujmov občanov a právnických osôb. Zákon rozlišuje 2 skupiny opatrení a to opatrenia, ktorých účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov a opatrenia, ktoré majú zaistiť výkon rozhodnutia, t. j. uspokojenie nároku už prisúdeného. Takéhoto opatrenia sa môže domáhať ten, kto aspoň osvedčí, že mu nárok patrí, pričom jeho nariadením nie je prejednané konečné rozhodnutie o nároku oprávnenej osoby, ktoré sa vydáva až po vykonaní príslušného dokazovania vo veci samej. Neodkladné opatrenie má len zabezpečovací charakter a nemôže vyriešiť to, čo má byť predmetom konania vo veci samej. Pri rozhodovaní o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia súd nevykonáva dokazovanie, ale len skúma, či je osvedčený nárok, k ochrane ktorého opatrenie smeruje a či je takéto opatrenie nevyhnutné pre jeho ochranu t. j. či je osvedčená aj naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

9. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

10. Uvedené neodkladné opatrenia sú účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násilia a patria medzi právne nástroje, ktoré umožňujú rýchlu právnu úpravu situácie, ktorá smeruje k ochrane osôb, ktoré sa ocitnú v pozícii obetí domáceho násilia. Právo nebyť vystavený násiliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom. Právo každej osoby na ochranu pred akoukoľvek formou násilia vyplýva nielen z Ústavy Slovenskej republiky, ale aj z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, napr. Všeobecná deklarácia ľudských práv, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Deklarácia OSN o odstránení násilia páchaného na ženách a iné. Za násilie je pritom potrebné považovať akýkoľvek útok vedený voči fyzickej osobe alebo aj psychickej integrite človeka, ktoré spôsobuje tejto osobe ujmu. Preto v súvislosti s domácim násilím je mimoriadne dôležité minimalizovať kontakt násilníka s obeťou, keďže najvhodnejší priestor má násilník v domácom prostredí obeť. Z uvedeného dôvodu boli aj sformulované neodkladné opatrenie v zmysle § 325 ods. 2 písm. e), g), h) Civilného sporového poriadku, ktorých účelom je poskytnúť oprávnenej strane neodkladnú ochranu, prípadne zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jej postavenia aj za cenu, že skutkový stav veci nie je náležite zistený. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. e), g), h) Civilného sporového poriadku preto postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násilia alebo možnosť ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násilia alebo možného ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násilia a možnosť ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity sa v takomto prípade preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené. Násilie možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následok poranenia, smrť, psychickú škodu, maldevelopment a podobne. Násilie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického aktu, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násilia hovorí o akýchkoľvek atakoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu

jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násilia je bolesť a hrozba bolesti. Násilie, ktoré spôsobuje bolesť, je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatel'a násilia nad svojou obeťou. Násilie sprevádzané spôsobovaním bolesti je prejavom prežívania moci páchatel'a násilia nad svojou obeťou, ktorá je v týchto prípadoch bezmocná. Táto bezmocnosť býva častým cieľom páchatel'a, ktorému tento fakt prináša istú formu uspokojenia - ide o podrobenie obeť (uznesenie NS SR sp. zn. 5MCdo 10/2012 zo dňa 15.10.2012). Pojem integrita je z jazykovedného hľadiska definovaný ako celistvosť, neporušenosť, osobná istota a bezpečnosť, pričom k ohrozeniu alebo narušeniu telesnej alebo duševnej integrity človeka dochádza pôsobením násilia. Pojem násilia ako taký nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel. Násilie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné. Ide o telesnú, aj duševnú ujmu. Hoci definície násilia sú rozdielne, spájajú ich aj spoločné črty. Násilím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násilie nie je konflikt, v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násilie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci. Násilím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násilie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násilie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násilie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násilia. Je zvlášť účinné, ak sa spája s fyzickým násilím. Osobitnou formou násilia je sekundárna viktimizácia - druhotné ubližovanie. Násilím je aj nezabránenie násiliu. Navyše obsah neodkladných opatrení požadujúcich zdržať sa určitého konania v súvislosti s ochranou integrity ohrozenej osoby vychádza zo znenia čl. 3.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12.6.2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach. Jedná sa o opatrenia vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek formy rodovo - motivačného násilia alebo násilia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násilie, obťažovanie, sexuálne násilie, prenasledovanie, zastrašovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Súd musí mať za osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľ'a konaním osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. Chránenej osobe musí byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana. Ustanovenie § 325 ods. 2 písm. e) CSP predstavuje snahu zákonodarcu riešiť otázku domáceho násilia a situáciu jeho obeť. Predpokladom aplikácie týchto ustanovení je určitý stupeň intenzity fyzického či psychického násilia a to taký, ktorý znamená neznesiteľnosť ďalšieho spolužitia s páchatel'om násilného chovania. Intenzita násilného chovania musí byť teda spôsobilá natoľko znížiť kvalitu a možnosť spolužitia v spoločnej domácnosti, že sa toto spolužitie stane objektívne neakceptovateľným, prípadne až nemožným. Uvedené platí nielen v prípadoch žitia v spoločnej domácnosti, či v jednom dome alebo byte, ale napr. aj pre prípady, keď obeť násilia v dome či v byte priamo nežije, avšak zdržiava sa v ňom napr. z dôvodu pravidelných návštev iných osôb tam žijúcich. Pre rozhodnutie súdu je preto významným stupeň vyvinutého fyzického či psychického násilia, resp. hrozba takéhoto správania. Zákaz alebo obmedzenie komunikácie podľa § 325 ods. 2 písm. g) CSP ako menej závažné zásahy do osobných slobôd povinného sú zo zákona podmienené tým, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita navrhovateľky mohla byť ohrozená. Aj túto skutočnosť musí navrhovateľka pred nariadením neodkladného opatrenia podstatným spôsobom osvedčiť. Kumulácia neodkladných opatrení podľa § 325 ods. 2 písmeno e) až h) CSP nie je vylúčená. Neodkladné opatrenie v zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 písm. h) CSP slúži ochrane jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek forme rodovo motivovaného násilia alebo násilia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násilie, obťažovanie, sexuálne násilie, prenasledovanie alebo zastrašovanie. Zákaz alebo obmedzenie priblíženia sa na určitú vzdialenosť ako menej závažný zásah do osobných slobôd povinného sú ex lege podmienené tým, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita navrhovateľky mohla byť ohrozená.

11. Súd návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vyhovel, pretože má za preukázané, že navrhovateľ osvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania, pretože je zo spisu Okresného súdu Nové Zámky 2T/15/2022 nesporne preukázané, že zo strany odporcu došlo k fyzickému útoku na navrhovateľ'a a že je treba navrhovateľovi poskytnúť nevyhnutnú ochranu pred ďalším obdobným agresívnym správaním sa odporu voči nemu. Bolo totiž preukázané také konanie zo strany odporcu voči

nemu, ktoré napĺňa skutkovú podstatu trestného činu nebezpečného vyhrážania (§ 360 TrZ), čo aj viedlo k odsúdeniu odporcu.

12. V záujme ochrany navrhovateľa je po prepustení odporcu z väzby potrebné neodkladným opatrením upraviť pomery medzi účastníkmi konania, keďže je nepochybné, že je konaním odporcu bol ohrozený jeho život, je treba ďalšiemu takémuto konaniu zabrániť a to v akejkoľvek forme, k čomu má významne prispieť zákaz odporcovi približovať sa k navrhovateľovi. Neexistuje dôvod nevyhovieť takémuto návrhu navrhovateľa a to aj bez vyjadrenia sa odporcu k daným skutočnostiam, pretože pokiaľ sa odporca voči navrhovateľovi tvrdeného konania dopustil (čo je nepochybne preukázané z vyššie uvedeného trestného spisu), je takéto opatrenie namieste. Zároveň týmto neodkladným opatrením nedôjde k žiadnemu zásahu do práv a slobôd žalovaného a existencia tohto neodkladného opatrenia pomery odporcu nijako negatívne neovplyvní.

13. Súd má z vyššie uvedeného za osvedčené ohrozenie telesnej integrity navrhovateľa konaním odporcu a preto mu poskytol súdnu ochranu.

14. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a navrhovateľovi v konaní o vydanie neodkladného opatrenia plne úspešnému priznal súd nárok na plnú náhradu trov konania. O výške jeho nároku na náhradu trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na KS Nitra.